

ŠveHLAS

Zpravodaj Společnosti Antonína Švehly, číslo 1/2011 (duben), zdarma

VÝSTAVNÍ SPECIÁL

Editoriál

Vážení čtenáři,

dostává se Vám do rukou další číslo našeho Zpravodaje Švehlas.

Tentokrát je toto číslo vydáno jako speciál u příležitosti výstavy „Antonín Švehla – československý státník a spolutvůrce Ústavy ČSR 1920“ a tak je obsah tohoto speciálu zaměřen především na tuto výstavu. Nechybí však ani pozvánka na další akci, ani upoutávka na naše partnery a jejich akce. A největší část je zaplněna fotkami ze slavnostní vernisáže výstavy, která proběhla dne 17.2.2011 v Národním zemědělském muzeu v Praze za účasti významných hostů.

Jako je již i naší tradicí, v tomto čísle je uveřejněno interview s 1. vicepremiérem Karlem Schwarzenbergem a nechybí ani otištěný projev předsedkyně PSP ČR Miroslavy Němcové z vernisáže výstavy. Velmi zajímavým příspěvkem do tohoto čísla je také zamyšlení o významu Antonína Švehly pro dnešek z pera Lucie Prinzové, DiS., zástupkyně starosty MČ Praha 15.

Naše občanské sdružení založilo také nové stránky www.antoninsvehla.cz, které budou zprovozněny v průběhu dubna a kde budou postupně zpřístupňovány informace o našem sdružení, agrární historii, aktualitách, našich partnerech a především zde bude prezentována výstava a osobnost Antonína Švehly. Oslovíme také řadu odborníků z oblasti novodobých dějin, dějin zemědělství a různých organizací, které se zabývají mj. otázkou českého zemědělství a potravinářství. Naším plánem zůstává také přednášková činnost pro školy na území hlavního města Prahy. Nedávno proběhla přednáška o našem významném státníku na půdě Základní školy Hostivař v Praze 15.

Rád bych Vám všem závěrem popřál příjemné prožití nadcházejícího času Velikonoc a hezké jaro.

Mgr. Pavel Černý, předseda SAŠ, o.s.

Pozvánka

SPOLEČNOST ANTONÍNA ŠVEHLY, o. s.

si Vás dovoluje pozvat na VIII. ročník vlastivědné pouti

ŠVEHLOVA CESTA 2011

**pod záštitou zástupkyně starosty MČ Praha 15 Lucie Prinzové
v sobotu dne 16. 4. 2011 od 15 hodin – busta A. Švehly (zahájení)**

u příležitosti 138. výročí narození slavného hostivařského rodáka, československého
prvorepublikového státníka za agrární stranu **Antonína Švehly**

Mgr. Pavel Černý, Společnost Antonína Švehly a MČ Praha 15 uspořádala výstavu o Antonínu Švehlovi

Dodatečně k 90. výročí československé Ústavy z roku 1920 a u příležitosti výročí 120 let trvání Národního zemědělského muzea (NZM), o jehož založení se Antonín Švehla také zasloužil, uspořádala Společnost Antonína Švehly ve spolupráci s MČ Praha 15, NZM, Národním muzeem, Národním archivem a dalšími partnery výstavu o našem nejvýznamnějším rodákovi. Záštitu poskytla předsedkyně Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR Miroslava Němcová a senátor PČR PhDr. Milan Pešák. Generálním partnerem výstavy se stalo Ministerstvo zemědělství.

Vernisáž se konala dne 17. února v podvečer od 18 hodin za hojné účasti, cca 100 návštěvníků. Slavnostního zahájení se ujal generální ředitel NZM Ing. Zdeněk Novák. Mezi významnými hosty nechyběli zástupci České obce sokolské, Junáka, Masarykova demokratického hnutí, Spolku přátel Národního zemědělského muzea, předsedkyně Konfederace politických vězňů ČR MUDr. Naděžda Kavalírová, předseda Českého svazu PTP Jiří Růžička, tajemník Asociace soukromého zemědělství ČR Ing. Jaroslav Šebek a předseda Svazu vlastníků půdy ČR Ing. František Janda. Osobně se večera také zúčastnila předsedkyně PSP ČR Miroslava Němcová, senátor Tomáš Töpfer, zástupkyně starosty MČ Praha 15 Lucie Prinzová, DiS., starosta města Louny Ing. Jan Kerner, potomek agrárního státníka Ing. Jan Malypetr a v neposlední řadě zástupce ministerstva zemědělství, vrchní ředitel Mgr. Jan Šlajs.

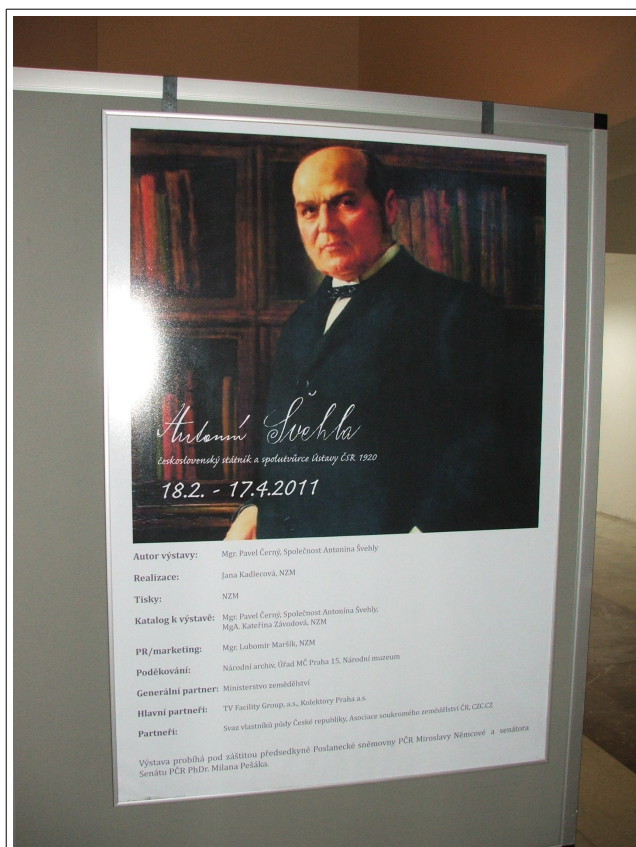
Po zahajovací řeči generálního ředitele NZM se ujal slova předseda Společnosti Antonína Švehly Mgr. Pavel Černý, který seznámil přítomné se samotnou výstavou a prezentoval partnery, díky nimž se mohl tento počin úspěšně uskutečnit. Poté se slova ujal předseda Spolku přátel NZM Ing. Miroslav Prokůpek, který ve své řeči vzpomenu historii soch Antonína Švehly a na závěr měla působivý projev předsedkyně Poslanecké sněmovny PČR Miroslava Němcová. Vyzdvihla význam osobnosti Antonína Švehly pro demokracii v naší zemi, zvláště pak morální hodnoty Švehly jako člověka, kterými se po celý svůj život řídil.

Poté si návštěvníci prohlédli výstavu, která byla doprovázena odborným komentářem Mgr. Pavla Černého. Mezi vzácnými exponáty je faksimile Ústavy ČSR z roku 1920 ze sbírek Národního muzea, spolu s předměty Švehlova osobního života (buřinka a hůlka). Většinu dokumentů, rodokmen rodu Švehlů a fotografie ze života státníka poskytla kronikářka MČ Praha 15, včetně korespondence s T. G. Masarykem, E. Benešem, Karlem Čapkem a dalšími, která byla následně po

publikování v knize o Švehlovi předána do Národního archivu. Národní zemědělské muzeum přispělo na tuto výstavu dokumenty převážně hospodářského charakteru a také z fondu Spolku Švehlova ústavu.

Výstavu, kterou lze v Národním zemědělském muzeu navštívit do 17. dubna 2011, doplňuje katalog.

Foto: Marie Zdeňková

Titulní panel výstavy v Národním zemědělském muzeu Praha.

Švehlova buřinka, hůlka, faksimile Ústavy ČSR 1920.

Zleva: generální ředitel NZM Ing. Zdeněk Novák, předsedkyně PSPČR Miroslava Němcová, předseda SAŠ o.s. Mgr. Pavel Černý.

Zástupkyně starosty MČ Praha 15 Lucie Prinzová, DiS. a starosta města Louny Ing. Jan Kerner.

Senátor Tomáš Töpfer.

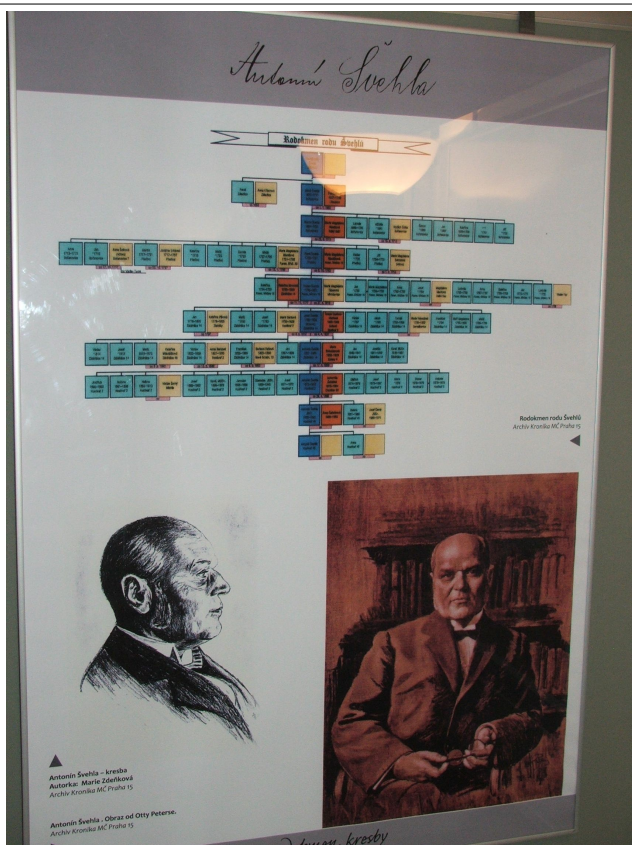
Předseda Spolku Národního zemědělského muzea Ing. Miroslav Prokůpek.

Uprostřed - předsedkyně Konfederace politických vězňů ČR MUDr. Naděžda Kavalírová.

Celou výstavou provázal s odborným komentářem tvůrce výstavy Mgr. Pavel Černý.

Na výstavě nechyběl ani rodokmen rodu Švehlů.

Busta Antonína Švehly, o jejíž objevení se zasloužil Ing. Miroslav Prokůpek. Za druhé světové války byla schovaná nedaleko zámku Kačina a později instalovaná v budově NZM.

**Projev předsedkyně PSPČR Miroslavy Němcové na zahájení vernisáže
výstavy „Antonín Švehla – československý státník a spoluvůrce Ústavy
ČSR 1920“ 17. 2. 2011**

Vážený pane generální řediteli, vážený pane předsedo Společnosti Antonína Švehly,

v roce 2001 byla odhalena busta Antonína Švehly v jeho rodné Hostivaři. Připomíná důležitou myšlenku, která byla osou Švehlova politického i občanského života: „Demokracie není jen právo, ale také povinnost. Pečlivě volte své vůdce, kterým svěřujete své osudy“.

Činorodý muž, skvělý organizátor, zdatný předseda vlády, muž pevných selských kořenů. Tak znějí v opakovaných verzích charakteristiky muže, který dosáhl mimořádných úspěchů, zvládl nečekaně obtížné úkoly.

V čem byl tedy úspěšný?

Začneme obdobím Rakouska-Uherska. Osm let (1908-1916) byl Antonín Švehla poslancem zemského sněmu a neochvějně se stavěl za práva českých zemí.

Není divu, že tato průprava, tyto postoje, toto přesvědčení, tyto kořeny jej zastihly zcela připraveného na úkol zrodu samostatného Československého státu. Líbí se mi jeho věta o 28. říjnu 1918: „Nikdo nic nevěděl napřed. Na to není matematika – na to je nos. V úterý možná by bylo pozdě a v sobotu brzy.“

Zapsal se v této etapě naší historie jako jeden z pěti mužů 28. října. Spolu s Aloisem Rašínem, Františkem Soukupem, Jiřím Stříbrným, Vavro Šrobárem vyhlásili samostatný Československý stát a vydali jeho 1. zákon. Antonín Švehla budoval stát, řečeno s Ferdinandem Peroutkou. V klíčových funkcích stál prvních 11 let a nebylo to vůbec snadné období. Mladý stát čelil velkým vnitřním problémům (zmiňme např. pozemkovou reformu). Narůstalo však také ohrožení ze zahraničí, které umocnila velká hospodářská krize z konce 20. let.

Oporu pro svou politiku spolehlivě nalézal u prezidenta T.G. Masaryka. O jejich vztahu, který charakterizovala vzájemná úcta, hovoří korespondence těchto dvou vůdčích osobností. Názorovou shodu bohužel nenalezl u prezidenta E. Beneše, který v něm viděl silného konkurenta. Avšak je třeba zdůraznit, že pro Antonína Švehlu byl zájem státu vždy na 1. místě.

Zmiňme též jeho funkci v čele agrární strany. Vedl ji 24 let, od svých 36-ti let až do své smrti. To svědčí o obrovském elánu, energii i již zmiňovaných vynikajících organizačních schopnostech.

Náš dnešní vztah k Antonínu Švehlovi, k jeho dílu, se nepopisuje snadno. Snad, s jistou nadsázkou, lze říci, že jej – stejně jako mnoho dalších mimořádných osobností první republiky, vymaňujeme z pozvolného zapomínání. Proto vítám dnešek jako další dobrou příležitost k tomu, abychom osobnost i dílo Antonína Švehly vřadili do kontextu našich moderních dějin, abychom zároveň aktivně přerušili zapomenutí, k němuž jej odsoudil komunistický režim v naší zemi.

Stačí si připomenout osudy mnoha pomníků Antonína Švehly. Když už jsem se dnes v úvodu o jednom z nich, o pozitivním příkladu odhalení hostivařské busty, zmínila, doplním příklad opačný – příklad ničení. Bylo by jich hodně a jsou si podobné umanutostí komunistického režimu s nímž likvidoval jakékoli připomenutí tvůrčího ducha, prosperity, svobody a demokracie 1. republiky.

V Palkovicích (bývalý okres Frýdek-Místek) byl odhalen pomník T. G. Masaryka a Antonína Švehly v roce 1938. Již v roce 1940, na příkaz okupantů, byla sňata plaketa T. G. Masaryka z pomníku. V roce 1946 se vrátila, přibylы však plakety Edvarda Beneše a Josefa Vissarionoviče Stalina. V roce 1955 už tam byl jenom Vladimír Iljič Lenin, Josef Vissarionovič Stalin a Klement Gottwald. V roce 1969 přibyl na pomníku nápis „Lidé bděte“.

Jiné pomníky skončily v základech staveb, silnic nebo se zcela ztratily.

Proto s radostí vítám tuto výstavu. Vítám ji s myšlenkou na to, co otec Antonína Švehly vyžadoval od politiků: na prvním místě charakter, poctivost, nezištnost a jasnou představu o tom, jaký je poměr sil a co lze za daných okolností vybojovat.

Slova, která jsou současná a poslouží jako spolehlivá opora též budoucím politikům.

Děkuji Vám za pozornost.

**Rozhovor s 1. vicepremiérem vlády ČR Karlem Schwarzenbergem o
Antonínu Švehlovi a nejen o něm, 18. 2. 2011**

1. Pane ministře, nejprve bych Vám rád poděkoval za Váš souhlas k našemu rozhovoru. Dovolte, abych se Vás pro začátek zeptal, jak vnímáte Vaše působení v koaliční vládě?

Ale s radostí. Je to práce jako jiná. Koalice je vždycky řekněme o trochu složitější, neboť musíte sladit názor nejen ve vlastní straně, nýbrž také s koaličními partnery. Ale řekněme, že ty názorové rozdíly tak velké nejsou. Tak se to obyčejně daří.

2. Co Vás v poslední době nejvíce potěšilo a naopak velice rozzlobilo?

Nejvíce mě potěšilo, že přece jen reformní zákony pokračují, že ty práce na těch nutných reformách jdou kupředu, tak s pomocí boží se nám to podaří. A co mě nejvíce našťvalo, různé spory z ne věcných důvodů, spíše osobních, které tady vznikají.

3. Občas jsou malicherné?

Obyčejně.

4. Vraťme se alespoň na chvilinku do dob Vašeho raného mládí, kdy jste začal vnímat dění kolem sebe, události, které se Vám jistě musely zapsat do Vašeho povědomí.

Podívejte se. Já jsem byl ten ročník, který se právě probudil k myšlení ještě během protektorátu, takže si na to pamatuji, a samozřejmě pak už jsme jako úplně probuzené děti zažili povstání. V roce 1945, když se otec najednou objevil v uniformě československého důstojníka, jak nejdříve byl otec nesmírně populární, všude ho zvali a během necelých tří let

se to změnilo, najednou jsme byli úplně dole. Mezitím byla diskuse, kterou už jsem sám četl v novinách o vyvlastnění strýce Adolfa na Hluboké, pak ten Únor, to vše, jak potom jsme byli vyvlastnění, jsem jako dítě zažil. Což bylo celkem prospěšné, poněvadž se člověk už v raném mládí naučil, že cesta shora dolů jde velice rychle, že se člověk musí také smířit s tím, když všechno ztratí.

5. A zanechalo to ve Vás živou vzpomínku?

Ty vzpomínky jsou, ale co ovšem člověka po celý život ovlivnilo, byla právě ta atmosféra v roce 1945 a poté a také to období protektorátu. Z toho zůstal přece jenom mnohem silnější pocit vlastenectví než u mladé generace, která takové věci nezažila.

6. Ovlivnilo to i Váš budoucí postoj k životu?

Všechno to právě ovlivňuje, na jedné straně vědět že to jde nahoru dolů, někdy velice rychle, na druhé straně vlastenectví, jak jsme v něm byli v té době vychováni. To mě ovlivnilo po celý život. Oboje.

7. Jak vidíte Únor 1948 dnes jako ve zpětném zrcadle?

Budu Vám raději trochu vyprávět. Můj otec se docela dobře znal s Werichem, byť byl velice konzervativní, a Werich byl velice nalevo, nicméně se měli rádi, byli oba dva antinacisté. A Werich mi jednou vyprávěl, jak po Únoru 1948, měl takový pocit, že by měl mému otci zavolat, tak se setkali v nějaké kavárně a Werich mu říkal, že „...Vy víte, že já jsem na levici, společenský vývoj a tak dále...pro Vás to je strašná rána, když ztratíte veškerý majetek...“ Načež mi Werich vyprávěl, že se můj otec na něho obořil a říká, co si o mně myslíte, majetky přicházejí a odcházejí, ale nevidíte, že se tahle země tady řítí přímo do záhuby, nevidíte, co bude výsledek? Werich mi říká: „ted’ už vím, že Váš otec měl pravdu.“

8. Jaký máte v této souvislosti názor na zdlouhavé odškodnění členů třetího odboje?

Myslím, že je nejvyšší čas, abychom ty lidi, kteří se tehdy zachovali statečně, státem takto uznali. Ti to neměli lehké a například, což mě vždy nejvíc pobouřilo, tím, že byli vyhozeni z práce, oni i jejich manželky atd., tak tím jsou dnes i jejich důchody prachmizerné. To je ostuda, že člověk má opravdu nejnižší možný důchod jenom z toho důvodu, že se zachoval statečně. To je hluboká nespravedlnost, ta patří napravit.

9. Nedávno jsem četl, že se vláda to bude chtít snažit řešit.

To bych tedy doufal.

10. Se třetím odbojem souvisí i vývoj situace na venkově po roce 1948.

Období těch čtyřiceti let venkov strašně poznamenalo. Musíme přiznat, že se komunistům podařilo, v co nikdo předtím nevěřil, opravdu zničit českého sedláka. Je to pro mě velmi vážný symptom, pořád se ještě s tím nemohu smířit, že dneska už ani nemluvíme o sedlácích nebo o statku, nýbrž o farmářích a farmách, což je něco úplně jiného. Prostě s tím cizím slovem, co jsme přijali, je taky odtazitý vztah od půdy a té hrdosti, která tady byla. Já si pamatuji na vesnice tam v našem okolí, jak to byly živé vesnice. Dnes je tam nějaká hospůdka, tak je to více výčep, dvě třetiny domu už nejsou stále obývané, jsou to vlastně jenom nějaké chalupy pro lidi, kteří žijí v Praze, nebo v Plzni nebo kdekoli jinde. Prostě umrtvili venkov. Člověka musí těšit, když vidí nějakou vesnici, která žije, kde jsou stálí obyvatelé a mají tam práci. Také vidím úpadek společenského života na venkově. Jedni si ho udrželi, zaplat'pánbůh, a jsou páteří vesnice: hasiči. Pamatuji si, jak tehdy byl v naší vesnici Sokol, byl Orel, byla dělnická tělocvičná jednota. Ti se setkávali vždycky v odlišných hospodách, pak byl okrašlující spolek, pěvecký spolek Lumír, prostě byla spousta společenského života. To všechno se umrtvilo.

11. Tehdy byla centrem venkovského života fara.

Fara a hospoda jako vždycky v Čechách. A taky si ještě pamatuji, že po nedělní mši svaté, potom v té hospodě usedl pan starosta, pan farář, pan řídící učitel, příležitostně četnický velitel, hráli tam v karty, a to byla taková přirozená společnost.

12. Na konci 19. století, když se zakládali kampeličky, to bylo také dost často v hospodách.

Samozřejmě. Všechno je pryč.

13. Sněmovna v těchto dnech podpořila vznik lhůty pro vyjasnění vlastnictví k půdě. Jak se na to díváte?

Tedy musím říci, že je divné, že dvacet let poté, co tady komunismus skončil, nejsou oprávněné nároky majitelů pořád ještě úplně vypořádány. To máme velmi podivný stát. Zmocnily se někdy těch statků a pozemků takové zvláštní společnosti, to je poněkud nešťastný vývoj.

14. Můžeme společně věřit, že se toto snad podaří napravit.

Doufám. Víte jako katolík jsem se učil, že je rozdíl mezi ctnostmi naděje a víry.

15. V tomto kontextu jsem od svého dědečka, který byl zemědělský právník, ctil jeho vyznání, hovořil o hodnotách, jako je respekt, úcta a pokora.

Ano, to spolu souvisí.

16. Zapátrejme spolu v naší historii. V čem spatřujete význam oněch "Mužů 28. Října", kde Švehla byl jedním z nich?

Byl jedním z nich. Samozřejmě v zakládání Československé republiky. Už taky někteří zapomínáme, že to byla Československá republika, kterou jsme tehdy založili. To někteří lidé zapomínají. Měli bychom si uvědomit, že to nebyla odbojářská činnost, která to umožnila, nýbrž rozpad mocnářství. Prohrálo světovou válku, vůbec mocnářství spíše spáchalo sebevraždu, o tom bych mohl udělat dlouhou přednášku. Nicméně, jak to tehdy bylo spořádaně provedeno, to je dodnes příklad civilizovaného přístupu k věci. Bylo to někdy opačně, než si člověk myslel, už v těch jménech, jak známo, předání moci se odehrálo tak, že sokolský starosta dr. Scheiner převzal moc od c. k. generála Kestřánka a také že výbor zašel do sněmovny, že to teď přebírají, zdvořile se rozloučili a poděkovali za práci. To prostě byl velmi civilizovaný přístup. To, že měli potom různé osudy, to je jiná historka. Ale myslím, že dneska by bylo dobré se zase nad těmi událostmi zamyslet. Vždy na mě dělá veliký dojem, jak klidně a civilizovaně to tehdy prošlo.

17. Podobně jako když Švehla převzal válečný obilní ústav se svými kolegy z národního výboru bez násilí.

Švehla byl jistě nejlepší ministerský předseda první republiky. Byl nesmírně moudrý a pracovitý muž. Je pravda, že jako každý politik měl také své chyby. Není politik bez slabých míst.

18. Dá se říci, že si postupem času získal velký respekt u prezidenta T. G. Masaryka?

Ano, ačkoliv byl velmi odlišného názoru, nejdřív si byli velice cizí, z původu, z názorů a ze všeho, ale pak se dosti přiblížili.

19. Má Antonín Švehla nějaké slabé místo či nedostatek?

Slabé místo bylo. Byl příliš shovívavý ke korupci, která se děla především v jeho vlastní straně, Agrární straně republikánské, kde během pozemkové reformy a tzv. řepářském boji atd. došlo k výjevům, které nebyly hezké. Švehla si to uvědomil. Je slavná jeho věta: „Kdyby aspoň u toho tak nemlaskali“, ale ze stranických ohledů tam nevystoupil dostatečně přísně. Do jisté míry to toleroval. To založilo poněkud nešťastnou tradici.

20. Antonín Švehla se také poznal a poté i spřátelil s Karlem Čapkem.

Ano, to byly ty významné osobnosti první republiky, které byť měly odlišné názory, byla tady vzájemná úcta samozřejmě

21. A stejně tak jako působení v Sokolu, když Švehla jako mladý muž zakládal hostivařský Sokol, který nese jeho jméno dodnes.

Ano. Sokol tehdy byl opravdu hybnou silou národa. Tyršovo heslo přeskoč, přelez, ale nepodlez by nám i dnes slušelo.

22. Bylo snad dva miliony členů Sokola v roce 1948?

Ano. Já jsem byl ještě na tom všesokolském sletu v roce 1948, což byla ještě poslední demonstrace vlastně už proti komunistickému režimu. Na to si ještě dobře pamatuji.

23. Příští týden bude výročí 25. února a pochodu studentů za prezidentem dr. Edvardem Benešem?

Ano. Byli všemi opuštěni.

24. Říká se, že „historie je učitelkou života“. Co právě z této doby, naší společné minulosti, by nás mělo poučit do budoucnosti?

Lidé se neradi učí. Dle mé zkušenosti, dějinné zkušenosti se z generace na generaci nepřenášejí, předsudky ano. Ty přetrvávají. Zkušenosti mizí s generací.

25. Jste potomkem starobylého šlechtického rodu, který má pevně zapuštěné kořeny zde v Čechách. Ač nebyl Švehla příslušník šlechtického rodu, myslíte, že by se dalo říci právě o něm, že heslo

"Noblesse Oblige" mu bylo vlastní?

S tím by nás hnál, kdybychom to řekli, hnál by nás vidlemi z dvora, neboť Švehla popravdě řečeno šlechtu neměl rád, to je dobře známo. Takže být srovnán s nimi, by mu vůbec nevyhovovalo, ale vůbec ne. On měl, což tedy tehdy ještě bylo, tu selskou hrdost.

26. Jak nás podle Vás v současné i minulé době vnímají naši zahraniční partneři?

Ono to jde nahoru a dolů. Podívejte se, po roce 1990, v roce 1990 – 1992 jsme díky Havlovi měli ohromnou prestiž v zahraničí. Po pádu předsednictví jsme se naprosto propadli, teď to zase pomalu stoupá, ale samozřejmě ty různé aféry, které u nás jsou, ta nesmírná korupce, to kazí.

27. Co byste nyní na závěr popřál naší mladé generaci v souvislosti s předcházejícími otázkami?

Aby nebyli takoví pitomci jako jejich dědové a otci.(smích)

Pane ministře, dovolu, abych Vám nyní srdečně poděkoval za rozhovor a popřál Vám a koaliční vládě premiéra Petra Nečase konečné naplnění všech dobrých myšlenek.

Zajímavá událost

Památkou na Alfonse Šťastného ve Štěkni je socha od Josefa Fojtíka z Prahy, která byla odhalena 30. srpna 1925 za účasti min. předsedy A.Švehly a min. zemědělství M. Hodži.

Pozvánka na slavnostní setkání u příležitosti 180. výročí narození Alfonse Šťastného z Padařova, jednoho z činitelů agrárního hnutí a předchůdce A. Švehly.

Lucie Prinzová, DiS., Osobnost, jejíž myšlenky jsou aktuální i v dnešní době

Co napsat o velkém hostivařském rodákovi, prvorepublikovém politikovi, trojnásobném předsedovi tehdejších vlád, předsedovi Agrární strany a především velkém člověku, kterým je Antonín Švehla?

Byl zvyklý tvrdě pracovat, pocházel ze selské rodiny a v relativně mladém věku převzal řízení rodinného hospodářství. Politikou se začal zabývat ještě dříve. Politický život spojil se zemědělstvím, byl sedlák a při práci pro republiku se držel svého selského rozumu. Právě díky poctivým základům z rodiny se obešel bez akademického vzdělání, stále se však vzdělával a byl také mistrem kompromisů. Což je schopnost, která mnohým dnešním politikům chybí. Svou stranu považoval za celonárodní a odmítal jednostrannou orientaci. Již zmíněná schopnost kompromisu byla klíčová při překonání rozporů mezi stranami vládní koalice ve prospěch celostátního zájmu při snaze o konsolidaci vnitřní situace v nově vzniklém Československu.

Považuji za velmi nešťastné, že v dnešní době o Antonínu Švehlovi není ani hovořeno, ani psáno. Vzpomínková setkání při příležitosti výročí, která se konají pravidelně několikrát do roka, se musí obejít bez zájmu sdělovacích prostředků, které se chovají jako by tento významný politik ani nebyl. O to více si vážím neúnavné snahy pana Mgr. Černého ze Společnosti Antonína Švehly propagovat osobnost a odkaz slavného rodáka, který nikdy nezapomněl odkud vzešel a rozvážně hospodařil jak na „svém“, tak i na „republikovém.“ I díky jeho štedrosti získali tehdejší hostivařští fotbalisté pozemek, kde vzniklo původní hřiště SK Hostivař.

Za poslední větu předchozí odstavce by mě Antonín Švehla příliš nepochválil. Nebyl totiž příznivcem chvály a sám: *„ukázal na velká nebezpečí jež vyplývají ze slabosti našeho plemene, pochlebenství, patolízalství, vynášení kdejaké osobičky až do nebe, věčného oslavování zásluh žijících lidí, které často ani nejsou zásluhami. Muži pracující ve veřejnosti, se takovými neustálými hymnami a oslavami jenom kazí, protože ztrácejí smysl pro klidný vlastní úsudek. Pochlebníci pak ponižují nejen sebe, ale také lid, jemuž namlouvají pohádky o žijících osobnostech a vedou jej k licoměrnosti. Dost už oslav žijících volal Švehla. Počkejte, až své dílo dokončí. Po jejich smrti teprve přijde čas, abychom nestranně a věcně jejich zásluhy ocenili“*

A my odkaz Antonína Švehly oceňujeme.

Již počtvrté v řadě byla v předvečer výročí data úmrtí nejvýznamnější prvorepublikové osobnosti české politiky i českých sedláků - Antonína Švehly předána cena, která nese jeho jméno. Tuto tradici založil před časem Nadační fond angažovaných nestraníků, který společně s Ústavem pro soudobé dějiny Akademie věd ČR (ÚSD) každoročně pečlivě vybírá oceněné, kterým bude tato prestižní cena udělena. Letošní předání spojené se uskutečnilo v prostorách Ústavu pro soudobé dějiny v Praze za účasti několika desítek osobností.

Od druhého ročníku na této zajímavé a prospěšné akci podílí také Asociace soukromého zemědělství ČR. Jednu z úvodních řečí proto měl také předseda ASZ ČR Josef Stehlík. Jen pro připomenutí - cenu v minulém roce převzal sedlák na výminku a „písmák“ z Vysočiny Miloslav Růžička za originálně zpracovanou Knihu Vyhnanci, jež zmapovala desítky konkrétních lidských osudů, které zničili propagátoři kolektivizace zemědělství.

Letošní ročník byl zvláštní v tom, že ceny byly hned dvě – originální plastiky sochaře Olbrama Zoubka z rukou předsedy nadačního fondu Josefa Vláška osobně převzali Luděk Navara, režisér a bývalý redaktor MF Dnes a Petr Havel jako nezávislý zemědělský novinář. Oba ocenění jsou veřejnosti známí svou dlouholetou novinářskou činností, k jejíž podrobnějšímu popisu by prostor vymezený touto článkem zcela jistě nevystačil. Tím, co pravděpodobně zástupce nadace a ÚSD při výběru oceněných vedlo, byl bezpochyby fakt, že oba novináři po celou svou profesní kariéru dokázali psát a formulovat své názory svobodně i za cenu rizika útoků ze strany lidí i organizací, kterým jsou názory obou autorů nepříjemné. Ocenění novináři píší otevřeně a bez z servility, což bohužel v dnešní době není věc zase tak úplně běžná.

Převzato z Agris.cz

Fotografie z udílení ceny Antonína Švehly NFAN a Asociací soukromého zemědělství ČR v Ústavu pro soudobé dějiny Akademie věd ČR dne 8. prosince 2010 novinářům Lud'ku Navarovi a Petru Havlovi

Josef Vlášek, předseda NFAN

Ing. Josef Stehlík, předseda ASZ ČR

Luděk Navara

Petr Havel

Zpravodaj **ŠveHLAS** vydala **Společnost Antonína Švehly**, občanské sdružení
(IČO: 266 29 496, Bruslařská 12, Praha 10, 102 00) – www.sas.czechian.net